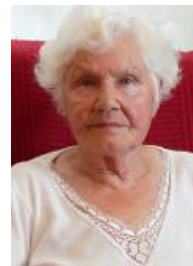

HELENA NIEDZIELSKA

ur. 1929

Miejsce i czas wydarzeń	Żyrzyn, II wojna światowa
Słowa kluczowe	szpital w Żyrzynie, Armia Krajowa, Bataliony Chłopskie, obóz na Majdanku

Szpital AK i BCh w Żyrzynie

Jak były bardzo duże bombardowania Kurowa, to wtedy był w Żyrzynie szpital w tej dużej szkole. Szpital był międzyorganizacyjny - AK i BCh miało go razem. Ludzie leczyli się, nawet operacje tam były, [był] doktor Tomuško. W dużej szkole oni leżeli, a wszystkie zabiegi lekarz robił w organistówce, tam gdzie mieszkał. I kiedyś był taki ciężki facet. Uciekinierzy z Majdanka - jak Majdanek oswobodzili to uciekli. I trzeba było go przenieść na inny opatrunek i ja nie dawałam rady, bo był taki gruby, ciężki. No ale trzeba było zanieść, nie było mowy. Kiedyś taka młoda dziewczyna, niewiele starsza ode mnie była ranna od bomby. I ja mówię tak do tej mojej szefowej: „Wie Pani co? Ona ma wszy.”. A ona mówi tak: „Ona niedługo umrze, bo widzisz, te wszy ją opanowały.”. Takie piękne włosy miała. I tych wszy było dużo, jakie to było paskudne. Ta dziewczyna taka młoda i musi umrzeć od bomby, była ranna. I było kilka osób rannych, chorych, co uciekali z Majdanka. Jakiś czas trwał ten szpital. Ludzie przywozili jedzenie ze wsi, bo trzeba było ich czymś nakarmić. Tam była kuchnia i normalnie ci ludzie leżeli. Kilkanaście, może ze dwadzieścia osób było. Sala była duża. Były dziewczęta, które z BCh pracowały. Ja byłam jedna z najmłodszych wtedy. Przyszłam pierwszy raz to mi się słabo zrobiło, bo te zapachy... A moja szefowa mówi: „Nie martw się. To tylko pierwszy raz, potem się przyzwyczaisz. Nic ci nie będzie”. Jak te dziewczyny były już dorosłe, mówią: „Czemu ty nie należysz do ZBOWiD-u?” Ja mówię, że z moich nikt nie żyje, bo rzeczywiście z mojej grupy nikt nie żył. Urwała się znajomość. A one mówią: „My ci podpiszemy”. To nie chcieli w ZBOWiD-zie przyjąć, bo one były z BCh, ja byłam z AK. To nie chcieli przyjąć. No i w tej chwili mam niewielką emeryturę.

Data i miejsce nagrania	2018-08-23, Opole
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Redakcja	Dagmara Spodar
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"